

Obsah

<i>Předmluva</i>	13
Část I.	
ÚVOD	15
1. Nástroje používané v mikroekonomii	17
1.1 Předmět zkoumání	17
1.2 Základní metody a nástroje mikroekonomické analýzy	20
1.3 Hledání optima	23
1.4 Řešení problémů rovnováhy	35
<i>Shrnutí</i>	42
Část II.	
CHOVÁNÍ SPOTŘEBITELE A FORMOVÁNÍ POPTÁVKY	45
2. Užitek, preference a optimum spotřebitele	47
2.1 Předpoklady racionálního chování spotřebitele	47
2.2 Měření užitku	49
2.3 Indiferenční křivky v podmínkách různých preferencí	55
2.4 Linie rozpočtu (rozpočtové omezení)	61
2.5 Optimum spotřebitele	62
2.6 Přebytek spotřebitele	65
<i>Shrnutí</i>	70
3. Poptávka	72
3.1 Individuální poptávka	72
3.2 Vliv změny důchodu spotřebitele na poptávku	73
3.3 Vliv změn ceny statku na poptávané množství	82
3.4 Vliv změny ostatních cen na poptávku	94
3.5 Vztahy mezi elasticitami	100
3.6 Tržní poptávka	105
<i>Shrnutí</i>	110
4. Rozhodování spotřebitele v podmínkách rizika	113
4.1 Očekávaný výsledek	115
4.2 Očekávaný užitek	116
4.2.1 Odvození funkce užitku	117

4.2.2	Vztah k riziku	119
4.3	Optimální rozhodnutí v podmínkách rizika	125
4.4	Snižování rizika	130
4.4.1	Pojištění	130
4.4.2	Diverzifikace	134
	<i>Shrnutí</i>	143

Část III.

CHOVÁNÍ FIRMY A FORMOVÁNÍ NABÍDKY 147

5.	Volba technologie	149
5.1	Základní východiska analýzy firmy	149
5.2	Volba technologie	150
5.3	Výroba v krátkém období (krátkodobá produkční funkce)	153
5.3.1	Výrobní stadia v krátkém období	157
5.3.2	Krátkodobé produkční funkce, v nichž se prosazují pouze rostoucí, pouze klesající nebo pouze konstantní výnosy z variabilního vstupu práce	158
5.4	Výroba v dlouhém období (dlouhodobá produkční funkce)	162
5.4.1	Izokvanta	162
5.4.2	Mezní míra technické substituce	166
5.4.3	Elasticita vzájemného nahrazování vstupů	169
5.4.4	Optimální kombinace vstupů	171
5.4.5	Křivka rostoucího výstupu	175
5.4.6	Výnosy z rozsahu	178
5.5	Technický pokrok	181
	<i>Shrnutí</i>	187
6.	Náklady firmy	190
6.1	Náklady firmy v krátkém období	192
6.1.1	Náklady a výnosy z variabilního vstupu	197
6.2	Náklady firmy v dlouhém období	207
6.3	Vztah mezi krátkodobými a dlouhodobými náklady	210
6.4	Vliv změny cen vstupů na náklady firmy	217
	<i>Shrnutí</i>	220
7.	Příjmy firmy	222
7.1	Celkový příjem firmy	222
7.2	Průměrný příjem firmy	226
7.3	Mezní příjem firmy	226
	<i>Shrnutí</i>	230

8. Volba výstupu dokonale konkurenční firmou	232
8.1 Obecná východiska určení výstupu, při němž firma maximalizuje zisk	232
8.2 Předpoklady modelu dokonalé konkurence	235
8.3 Rozhodování firmy o výstupu v krátkém období	237
8.4 Nabídka dokonale konkurenční firmy v krátkém období	239
8.5 Nabídka dokonale konkurenčního odvětví v krátkém období	242
8.6 Rovnováha dokonale konkurenčního odvětví v krátkém období	244
8.7 Rozhodování firmy o výstupu v dlouhém období	247
8.8 Nabídka dokonale konkurenčního odvětví v dlouhém období	249
8.8.1 Křivka <i>LIS</i> v případě konstantních cen vstupů	250
8.8.2 Křivka <i>LIS</i> v případě rostoucích cen vstupů	252
8.8.3 Křivka <i>LIS</i> v podmínkách klesajících cen vstupů	253
8.8.4 Elasticita tržní nabídky v dlouhém období	254
8.8.5 Dlouhodobé optimum firmy v případě změny cen vstupů	255
8.9 Nastolování tržní rovnováhy v dlouhém období	256
8.10 Efektivnost mechanismu dokonalé konkurence	257
<i>Shrnutí</i>	261
9. Rozhodování firmy v postavení monopolu o výstupu a ceně	263
9.1 Hlavní příčiny vedoucí ke vzniku monopolu	264
9.2 Charakteristické rysy monopolu	266
9.3 Volba optimálního výstupu monopolu	267
9.4 Stanovení ceny monopolem	270
X 9.5 Tvorba cen přírážkou	271
9.6 Monopolní zisk	272
9.7 Křivka nabídky monopolu	273
9.8 Cenová diskriminace	274
9.8.1 Cenová diskriminace prvního stupně	275
9.8.2 Cenová diskriminace druhého stupně	277
9.8.3 Cenová diskriminace třetího stupně	278
X 9.8.4 Některé další formy cenové diskriminace	282
9.9 Alokační efektivnost monopolu	284
9.10 Regulace monopolu	286
<i>Shrnutí</i>	289
10. Rozhodování firmy o výstupu a ceně v monopolistické konkurenci	291
10.1 Charakteristika monopolistické konkurence	291
10.2 Maximalizace zisku monopolistické firmy v krátkém období	293
10.3 Maximalizace zisku monopolistické firmy v dlouhém období	298
X 10.4 Chamberlinův model monopolistické konkurence	299

10.5	Efektivnost monopolistické konkurence	303
	<i>Shrnutí</i>	304
11.	Optimální výstup firmy v podmínkách oligopolu	306
11.1	Charakteristické rysy oligopolu	306
11.2	Základní východiska modelů oligopolu	309
11.3	Kartel	311
11.4	Cournotův model	313
11.5	Modely s odhadovanými reakcemi konkurentů	317
11.6	Stackelbergův model oligopolu	318
11.7	Oligopol s cenovým vůdcem	319
11.8	Model se zalomenou poptávkovou křivkou	322
✕ 11.9	Modely oligopolu založené na teorii her	324
	<i>Shrnutí</i>	332
12.	Alternativní cíle firmy	334
12.1	Příčiny vzniku alternativních teorií firmy	334
12.2	Manažerské teorie firmy	337
12.2.1	Jednoduchý manažerský model	337
12.2.2	Baumolův model firmy maximalizující obrat	339
12.3	Další alternativní teorie firmy	342
	<i>Shrnutí</i>	346
Část IV.		
TRHY VÝROBNÍCH FAKTORŮ		349
13.	Specifika formování poptávky firem po práci a kapitálu	351
13.1	Podmínky maximalizace zisku na trhu vstupů	351
13.2	Příjmové veličiny v analýze trhu výrobních faktorů	353
13.3	Nákladové veličiny v analýze trhu výrobních faktorů	354
	<i>Shrnutí</i>	356
14.	Poptávka na dokonale konkurenčním trhu práce	358
14.1	Poptávka firmy, prodávající svůj výstup na dokonale konkurenčním trhu	359
14.1.1	Poptávka firmy po práci v krátkém období	360
✕ 14.1.2	Poptávka firmy po práci v dlouhém období	364
14.1.3	Faktory ovlivňující poptávku firmy po práci	368
14.1.4	Tržní poptávka po práci	370
14.2	Poptávka firmy, prodávající svůj výstup na nedokonale konkurenčním trhu	372

14.2.1	Volba optimálního množství práce v krátkém a dlouhém období	373
×14.2.2	Tržní poptávka po práci	374
	<i>Shrnutí</i>	376
15.	Poptávka na nedokonale konkurenčním trhu práce	378
15.1	Volba optimálního množství práce v krátkém období	379
15.2	Volba optimálního množství práce v dlouhém období	381
	<i>Shrnutí</i>	384
16.	Nabídka práce	386
16.1	Individuální nabídka práce	386
16.2	Tržní nabídka práce	391
16.3	Prosazování monopolní síly odborových svazů na trhu práce	392
16.4	Bilaterální monopol na trhu práce	394
	<i>Shrnutí</i>	396
17.	Trh kapitálu	399
17.1	Kapitál	399
17.2	Spotřební rozhodování	400
17.3	Investiční rozhodování	407
17.4	Investiční rozhodování pro více období	416
17.5	Reálná a nominální úroková míra	422
17.6	Investiční rozhodování a riziko	425
17.6.1	Investiční rozhodování a snižování rizika diverzifikací	426
17.6.2	Kritérium investičního rozhodování v podmínkách rizika	430
	<i>Shrnutí</i>	436
Část V.		
	ROVNOVÁHA, EFEKTIVNOST A ÚLOHA STÁTU	439
18.	Všeobecná rovnováha	441
18.1	Efektivnost ve výrobě	444
18.1.1	Optimální výběr vstupů jednou firmou	445
18.1.2	Efektivní rozmístění zdrojů mezi firmy	452
18.1.3	Efektivní volba struktury produktu firmou	454
18.1.4	Ceny a efektivnost ve výrobě	455
18.2	Efektivnost směny	457
18.2.1	Ceny a efektivnost ve spotřebě	459
18.3	Výrobně spotřební efektivnost	461
18.3.1	Ceny a výrobně spotřební efektivnost	464
18.4	Dosahování všeobecné rovnováhy	465

18.5	Efektivnost a spravdnost	467
18.5.1	Kritéria společenského blahobytu	469
18.5.2	Konflikt mezi efektivností a spravdností	471
	<i>Shrnutí</i>	477
19.	Tržní selhání	480
19.1	Nedokonalá konkurence (monopolní síla)	480
19.2	Externality	482
19.2.1	Externality a podmínky efektivnosti	483
19.2.2	Záporné externality a efektivnost	484
19.2.3	Kladné externality a neefektivnost	486
19.3	Veřejné statky	487
19.3.1	Veřejné statky a efektivnost	489
19.3.2	Optimální množství veřejného statku	491
19.4	Asymetrická informace	493
19.4.1	Morální hazard	494
19.4.2	Nepříznivý výběr	501
	<i>Shrnutí</i>	504
20.	Mikroekonomická politika státu	507
20.1	Institucionální rámec ekonomiky	507
20.2	Mikroekonomická politika zaměřená na překonávání tržních selhání	512
20.2.1	Nedokonalá konkurence	513
20.2.2	Externality	515
20.2.3	Veřejné statky	518
20.2.4	Tržní selhání na trhu s informacemi	519
20.3	Konflikt mezi efektivní alokací zdrojů a hodnotovým systémem společnosti	520
20.4	Přerozdělování příjmů	520
20.5	Selhávání státu	523
	<i>Shrnutí</i>	526
	<i>Slovník základních pojmů</i>	528
	<i>Výsledky příkladů</i>	538
	<i>Rejstřík</i>	541
	<i>Literatura</i>	547